

ttb analytics ชี้สงครามตะวันออกกลางที่ยืดเยื้อ ดันต้นทุนการผลิตวัสดุก่อสร้างไทยพุ่งกว่า 20%
คาดกระทบผู้ผลิตพลาสติกหนักสุด แนะเร่งบริหารจัดการวัตถุดิบและเสริมสภาพคล่อง เพื่อรองรับความ
ผันผวนในระยะข้างหน้า

ศูนย์วิเคราะห์เศรษฐกิจ ทีทีบี หรือ ttb analytics คาดว่าต้นทุนการผลิตวัสดุก่อสร้างของไทยในปี 2569 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นราว 20% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ตามต้นทุนพลังงาน ค่าขนส่ง และราคาวัตถุดิบที่ปรับสูงขึ้น ท่ามกลางความไม่แน่นอนของวิกฤตสงครามในตะวันออกกลางที่อาจยืดเยื้อกว่าคาด โดยเฉพาะกลุ่มผู้ผลิตพลาสติกที่มีแนวโน้มได้รับผลกระทบสูงสุด ซึ่งอาจซ้ำเติมสถานการณ์ของผู้ผลิตรายกลางและรายเล็กที่มีความเปราะบางอยู่ก่อนแล้ว จากความสามารถในการทำกำไรต่ำ และขีดความสามารถในการแบกรับต้นทุนที่ค่อนข้างจำกัด ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงควรเร่งบริหารต้นทุน เสริมความยืดหยุ่นของห่วงโซ่อุปทาน และปรับโมเดลธุรกิจเพื่อรับมือความผันผวนและรักษาความสามารถในการทำกำไรในระยะยาว

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา อุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างของไทยเผชิญความท้าทายจากการลงทุนก่อสร้างภาคเอกชนที่เติบโตต่ำ โดยเฉพาะตลาดที่อยู่อาศัยที่ชะลอตัวจากกำลังซื้อที่ยังเปราะบาง ท่ามกลางหนี้ครัวเรือนสูงและความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน ส่งผลให้ผู้ประกอบการสามารถปรับขึ้นราคาสินค้าเพื่อชดเชยต้นทุนที่เพิ่มขึ้นได้จำกัด เมื่อเทียบกับช่วงที่อุปสงค์ในตลาดขยายตัวได้ดี สำหรับในปี 2569 ความขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ และอิหร่านที่ลุกลามจนกลายเป็นความขัดแย้งในระดับภูมิภาค จากความพยายามในการประกาศปิดช่องแคบฮอร์มุซ ซึ่งถือเป็นช่องทางการขนส่งน้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก โดยเหตุการณ์ดังกล่าวไม่ได้กระทบเพียงห่วงโซ่อุปทานพลังงานโลกเท่านั้น แต่ยังกระทบต่อการผลิตวัสดุก่อสร้างที่ใช้วัตถุดิบหลักจากผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม รวมถึงการขาดแคลนวัตถุดิบต้นน้ำจากตะวันออกกลางอีกด้วย

นอกจากนี้ ความขัดแย้งในตะวันออกกลางที่ยังมีความไม่แน่นอนสูงและมีแนวโน้มยืดเยื้อกว่าคาด ส่งผลให้ภาวะอุปทานน้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมโลกยังไม่สามารถกลับเข้าสู่ภาวะปกติได้ในระยะสั้น และกลายเป็นแรงกดดันสำคัญต่อต้นทุนการผลิตวัสดุก่อสร้างอย่างเลี่ยงไม่ได้ โดย ttb analytics ประเมินว่าต้นทุนการผลิตวัสดุก่อสร้างของไทยในปี 2569 จะเพิ่มขึ้นราว 20% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า (YoY) โดยพิจารณาจาก 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ต้นทุนพลังงาน 2) ต้นทุนการขนส่ง และ 3) ต้นทุนราคาวัตถุดิบ โดยแยกเป็นประเภทของผู้ผลิต ดังนี้

กลุ่มแรก : ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ มีรายได้ราว 7.7 แสนล้านบาท หรือราว 56.7% ของรายได้อุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างทั้งหมด แม้ผู้ประกอบการในกลุ่มนี้ไม่ได้รับผลกระทบจากภาวะห่วงโซ่อุปทานชะงักของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมโดยตรง แต่ผู้ผลิตไทยมีการนำเข้าเหล็กขั้นต้นและกลางจากจีนเพื่อนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเหล็กสำเร็จรูป ซึ่งราคาวัตถุดิบดังกล่าวปรับเพิ่มขึ้นเฉลี่ยเพียง 8% ในช่วงเดือนมีนาคมถึงมิถุนายนที่ผ่านมา ขณะที่ต้นทุนของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์โลหะปรับเพิ่มขึ้นจากการขนส่งระหว่างประเทศเป็นสำคัญ สะท้อนจากดัชนีค่าระวางเรือตู้คอนเทนเนอร์เซี่ยงไฮ้ (SCFI) ที่ปรับตัวสูงขึ้น 39% ในช่วงเดียวกัน ส่งผลให้ ttb analytics คาดว่าในปี 2569 ต้นทุนของผู้ผลิตวัสดุก่อสร้างกลุ่มผลิตภัณฑ์โลหะจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 25% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

กลุ่มที่สอง : ผู้ผลิตคอนกรีตและผลิตภัณฑ์ มีรายได้ราว 3.1 แสนล้านบาท หรือคิดเป็น 23.2% ของรายได้อุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างทั้งหมด โดยคาดว่าในปี 2569 ต้นทุนของผู้ผลิตกลุ่มนี้จะเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 11% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า จากต้นทุนการขนส่งภายในประเทศเป็นสำคัญ เนื่องจากอุตสาหกรรมคอนกรีตเน้นพึ่งพาวัตถุดิบในประเทศเป็นหลัก ผลกระทบจากปัจจัยด้านภูมิรัฐศาสตร์จึงไม่ได้ส่งผ่านไปยังต้นทุนวัตถุดิบโดยตรง แต่กดดันผ่านต้นทุนการขนส่งภายในประเทศที่ปรับสูงขึ้นตามราคาน้ำมัน

ดีเซลขายปลีกในประเทศ จากการที่คอนกรีตเป็นวัสดุก่อสร้างที่มีน้ำหนักมากและจำเป็นต้องใช้รถขนส่งเฉพาะในการลำเลียง ส่งผลให้ราคาคอนกรีตและผลิตภัณฑ์ปรับเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 7% ในช่วงเดือนมีนาคมถึงมิถุนายนที่ผ่านมา

กลุ่มที่สาม : ผู้ผลิตเคมีภัณฑ์ เช่น สีทาบ้าน และสารเคลือบ เป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบอันดับต้น ๆ ของอุตสาหกรรมนี้ โดยมีรายได้ราว 8.1 หมื่นล้านบาท หรือคิดเป็น 6.0% ของรายได้อุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างทั้งหมด โดยคาดว่าต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการกลุ่มนี้ในปี 2569 จะเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 29% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เนื่องจากห่วงโซ่การผลิตบางส่วนที่เชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม แม้ผลกระทบจากการขาดแคลนเนฟทาจะถูกลดทอนลงไปแล้วเล็กน้อย จากสารยึดเกาะ (Binder) ที่เป็นผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องของเนฟทา มีสัดส่วนเพียง 20% ของต้นทุนวัตถุดิบทั้งหมด ขณะที่วัตถุดิบสำคัญอื่น ๆ เช่น เม็ดสี (Pigment) มีราคาปรับเพิ่มขึ้นเฉลี่ยราว 12% ในช่วงเดือนมีนาคมถึงมิถุนายนที่ผ่านมา ส่งผลให้ราคาวัสดุก่อสร้างเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในงานตกแต่งปรับเพิ่มขึ้น 10% - 40% หลังความตึงเครียดของสถานการณ์การขนส่งผ่านช่องแคบฮอร์มุซเพิ่มสูงขึ้น

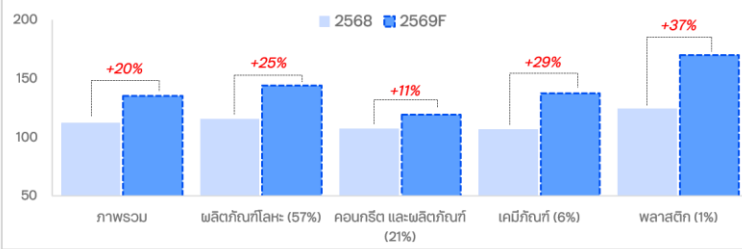
กลุ่มที่สี่ : ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก เช่น ท่อพีวีซี และแผ่นอะคริลิก มีรายได้รวมกันคิดเป็น 1.3 หมื่นล้านบาท หรือราว 1.0% ของรายได้อุตสาหกรรมผู้ผลิตวัสดุก่อสร้างทั้งหมด แม้จะเป็นผู้ผลิตกลุ่มเล็กในอุตสาหกรรมนี้ แต่กลับได้รับผลกระทบรุนแรงที่สุดจากความขัดแย้งในตะวันออกกลาง โดยคาดว่าต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการกลุ่มนี้ในปี 2569 จะเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 37% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า จากการชะงักงันของห่วงโซ่อุปทานผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมเป็นสำคัญ โดยเฉพาะเนฟทาเบา (Light Naphtha) ซึ่งเป็นสารตั้งต้นในการผลิตพลาสติกและมีสัดส่วนมากกว่า 50% ของต้นทุนการผลิตพลาสติกรวม ทั้งนี้ ไทยมีความต้องการใช้เนฟทาเบาโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 6.4 ล้านตันต่อปี แต่สามารถผลิตได้ในประเทศเพียง 3 ล้านตันต่อปี หรือราว 47% ของความต้องการ ส่งผลให้ต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศเป็นหลัก โดยเฉพาะจากภูมิภาคตะวันออกกลาง ทำให้การนำเข้าเนฟทาจากตะวันออกกลางของไทยปรับลดลงถึง 74% ในเดือนเมษายนและหดตัวต่อเนื่องในเดือนต่อมา ส่งผลต่อเนื่องถึงราคาเม็ดพลาสติกให้มีการปรับเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 54% ในเดือนพฤษภาคม ซึ่งนับเป็นการเพิ่มขึ้นสูงสุดในรอบ 4 ปี

ทั้งนี้ ttb analytics มองว่าการเพิ่มขึ้นของต้นทุนการผลิตจากความขัดแย้งในตะวันออกกลางครั้งนี้จะสร้างแรงกดดันต่อผู้ผลิตวัสดุก่อสร้างอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากอุปสงค์ในประเทศที่ยังฟื้นตัวไม่เต็มศักยภาพ ทำให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่สามารถส่งผ่านต้นทุนที่สูงขึ้นไปยังผู้บริโภคได้เต็มที่ และจะยิ่งซ้ำเติมผู้ผลิตวัสดุก่อสร้างกลุ่มพลาสติกที่มีแนวโน้มได้รับผลกระทบรุนแรงที่สุด โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายกลางและรายเล็กที่มีรายได้รวมกันราว 6.3 พันล้านบาท หรือคิดเป็น 48% ของรายได้ผู้ผลิตวัสดุก่อสร้างประเภทพลาสติกรวม เนื่องจากผู้ผลิตกลุ่มนี้มีขีดความสามารถในการรองรับต้นทุนที่เพิ่มขึ้นค่อนข้างจำกัด สะท้อนจากอัตรากำไรสุทธิเฉลี่ย (Net Profit Margin) ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาอยู่ที่เพียง 1% และอยู่ในระดับต่ำมาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้ประกอบการกลุ่มนี้มีความเสี่ยงเผชิญแรงกดดันด้านสภาพคล่องและความสามารถในการแข่งขันมากกว่าผู้ประกอบการรายใหญ่ที่มีอำนาจต่อรองและความยืดหยุ่นทางการเงินสูงกว่า

โดยสรุป ท่ามกลางอุปสงค์ภาคก่อสร้างที่โตต่ำ ผู้ผลิตวัสดุก่อสร้างควรบริหารต้นทุนเชิงรุก กระจายแหล่งจัดหาวัตถุดิบ บริหารสินค้าคงคลังและเงินทุนหมุนเวียนอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างเสถียรภาพด้านต้นทุนจากการทำสัญญาจัดซื้อระยะยาวในบางรายการ ตลอดจนการสร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มอำนาจการกำหนดราคา เพื่อให้ธุรกิจสามารถรักษาความสามารถในการทำกำไร และเพิ่มความยืดหยุ่นในการรับมือกับความผันผวนของห่วงโซ่อุปทานโลกในระยะข้างหน้าที่ยังมีความไม่แน่นอน

ttb analytics ชี้สงครามตะวันออกกลางที่ยืดเยื้อ ดันต้นทุนการผลิตวัสดุก่อสร้างไทยพุ่งกว่า 20% คาดกระทบผู้ผลิตพลาสติกหนักสุด แนะเร่งบริหารจัดการหาวัตถุดิบและเสริมสภาพคล่อง เพื่อรองรับความผันผวนในระยะข้างหน้า

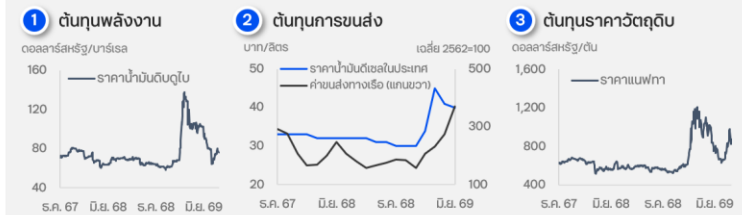
ต้นทุนการผลิตวัสดุก่อสร้างในกลุ่มสินค้าที่ได้รับผลกระทบสูง
ปีฐาน 2562 = 100, (*) : สัดส่วนรายได้ของผู้ประกอบการแต่ละกลุ่ม

อัตรากำไรสุทธิของผู้ผลิตวัสดุก่อสร้างกลุ่มพลาสติก
% ต่อรายได้, เฉลี่ย 5 ปี (2564-2568)

องค์ประกอบในการวิเคราะห์ผลกระทบ

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพลังงาน Bloomberg และ ttb analytics

ข้อเสนอแนะ

1. การบริหารต้นทุนเชิงรุก
 - กระจายแหล่งจัดหาวัตถุดิบจากแหล่งอื่น
 - บริหารสินค้าคงคลังและเงินทุนหมุนเวียนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพิ่มเสถียรภาพด้านต้นทุนระยะยาว
 - ทำสัญญาระยะยาวเพื่อลดความผันผวนของราคาวัตถุดิบ
3. ปรับโมเดลธุรกิจเพื่อรับมือการแข่งขัน
 - เพิ่มความสามารถในการส่งผ่านต้นทุนผ่านการสร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์

หมายเหตุ: 1. องค์ประกอบที่ใช้ประเมินต้นทุนของผู้ผลิตวัสดุก่อสร้าง (1) ต้นทุนพลังงาน: คำนวณจากราคาน้ำมันดิบตามสัดส่วนต้นทุนการใช้พลังงานต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด (2) ต้นทุนการขนส่ง: คำนวณจากราคาปูนซีเมนต์ในประเทศ และต้นทุนการขนส่งและโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ตามสัดส่วนต้นทุนการขนส่งต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมด (3) ต้นทุนราคาวัตถุดิบ: คำนวณจากราคาวัตถุดิบหลักของวัสดุก่อสร้างแต่ละชนิดตามสัดส่วนการใช้วัตถุดิบต่าง ๆ 2. (1) ผู้ประกอบการรายใหญ่: รายได้ > 400 ลบ. (2) ผู้ประกอบการรายย่อย: รายได้ < 400 ลบ. (3) 3. ข้อมูลถึง ม.ย. 69 4. ค่าขนส่งทางเรือ สืบค้นจากเว็บไซต์กรมการขนส่งทางเรือ (SCFA)